

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยกระบวนการสร้างชุมชนต้นแบบในการบริหารจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมบ้านเวียงหนองล่อง ตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน ในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบมีส่วนร่วม เพื่อศึกษาการบริหารกระบวนการสร้างชุมชนต้นแบบในการบริหารจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมที่เหมาะสม สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ รูปแบบการพัฒนาที่ดีและเพื่อส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ภายในชุมชน เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนภายใต้ศักยภาพและบริบทของชุมชนเอง รวมทั้งเพื่อสร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้นในหมวดต่างๆ จากการได้มีโอกาสได้แสดงบทบาทการมีส่วนร่วมและยังส่งเสริมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จากรูปแบบกิจกรรมการพัฒนาที่ดี(Best Practice)ของชุมชน จะสามารถนำไปเป็นแบบอย่างในการขยายผลการพัฒนาชุมชนอื่นๆ ได้ โดยเฉพาะเรื่องสิ่งแวดล้อม ความพยายามที่จะทำให้บ้านเมืองสะอาด และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย จึงทำให้ชุมชนเปลี่ยนแนวคิด เปลี่ยนพฤติกรรม และเป็นการลดค่าใช้จ่ายของเทศบาล โดยให้ชุมชนดูแลรับผิดชอบร่วมกัน ในการดูแลรักษาความสะอาดในชุมชน เริ่มต้นจากครัวเรือนขยายสู่ชุมชน โดยเทศบาลทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการประสานและขับเคลื่อนสร้างการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ทั้งผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ แกนนำชาวบ้าน ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากการกำหนดหลักเกณฑ์โครงการดังกล่าว โดยชุมชนได้เรียนรู้ที่จะกำหนดนิยาม “หมวดต้นแบบ” ในบริบทของแต่ละหมวดด้วยตนเองรวมถึงสร้างสรรค์กิจกรรมที่เหมาะสมกับภูมิสังคมของแต่ละหมวด เช่น มิติการคัดแยกขยะในครัวเรือน มิติด้านวิถีดำรงชีพแบบเศรษฐกิจพอเพียง มิติด้านภูมิทัศน์ภายในบ้าน มิติคุณภาพชีวิตผลจากการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้รับทราบถึงกิจกรรมการพัฒนาที่เกิดขึ้นจริงของหมู่บ้าน ทั้งที่ดำเนินการโดยเทศบาล ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และการริเริ่มดำเนินการโดยชุมชนเอง ให้กับชุมชนอื่นถอดแบบได้ในอนาคต นอกจากนี้ยังมีส่วนในการพัฒนาผู้นำทุกระดับ และแกนนำกลุ่มต่างๆ ผ่านความสามารถในการนำเสนอได้ผลงานที่ตนเองได้ดำเนินการ